

Povestea de viață a lui Samoilă Mârza

COJOCARU TEODORA ELENA

Samoilă Mârza a rămas în istorie drept singurul fotograf român care a reușit să immortalizeze momente de la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. Pentru că nu a avut permis să intre în sala Marii Uniri, fotograful a surprins doar imagini din exterior, după ce își cărase singur cu bicicleta, până la Alba Iulia, aparatul cu burduf, trepiedul și clișeele de sticlă.

Samoilă Mârza s-a născut pe 18 septembrie 1886 la Galtiu, în județul Alba într-o familie de țărani români. Rămas orfan de mamă, a fost crescut împreună cu cei trei frați ai săi de tatăl Ștefan, recăsătorit cu o femeie din același sat. Samoilă a făcut doar șase clase la Școala poporală greco-catolică confesională din Galtiu, apoi a continuat liceul la Alba Iulia.

După absolvirea liceului a fost trimis de părinți ca ucenic la Sibiu pentru a învăța o meserie. Tânărul a fost ucenic între 1909 și 1911 la fotograful sibian Iainek, de la care a învățat meseria de fotograf. După începerea Primului Război Mondial, Samoilă a fost recrutat în armata austro-ungară și trimis pe front în Galiția. În 1916, după intrarea României în război, a fost trimis pe frontul din Italia. Aici a fost încadrat în serviciul topografic și fotografic al armatei.

Terminarea războiului l-a găsit la Viena, în cadrul acțiunii de retragere a militarilor români. A luat drumul spre casă, urmând ruta Viena-Zagreb-Belgrad-Timișoara. Tânărul a ajuns acasă cu patru zile înainte de Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Decis să ajungă la locul înfăptuirii Marii Uniri pentru a immortaliza momentul a plecat în dimineața zilei de 1 decembrie

spre Alba Iulia. Și-a cărat pe bicicletă aparatul cu burduf, trepiedul și clișeele de sticlă. Pentru că nu avut permis de intrare în Sala Unirii nu a putut immortaliza momente din interior. Delegații de la Marea Unire angajaseră un fotograf german pentru a immortaliza momentul din interior, însă acesta nu s-a prezentat pe 1 decembrie la Alba Iulia. Samoilă Mârza a reușit să realizeze doar cinci fotografii cu imagini de la Marea Adunare Națională.

În trei dintre ele a immortalizat mulțimea, iar în alte două tribunele oficiale în momentul citirii actului Marii Unirii în fața Marelui Sfat Național și a poporului de către dr. Aurel Vald și episcopul greco-catolic Iuliu Hossu.

Sursa: Adevarul.ro